

МАГІЯ МІСЦЯ, ЗОДЧИЙ І ОБРАЗ:

Капелла Богородиці на Горі (Notre-Dame du Haut) у Ronchamp, Franche-Comté, і архітектор Ле Корбюзьє (Le Corbusier)

Богдан ЧЕРКЕС, професор, доктор архітектури,
професор кафедри візуального дизайну та мистецтва,
Національний університет «Львівська політехніка»
(Львів, Україна)

email: bohdan.s.cherkes@lpnu.ua

Капеллу Богородиці на Горі (Notre-Dame du Haut) у селі Роншамп (Ronchamp) у регіоні Franche-Comté, що розміщується на Північному Сході Франції у передгір'ї Воґезів, побудував архітектор Ле Корбюзьє у 1950–1955 роках. Вона не була першим храмом, який був побудований на пагорбі Бурлемонт (фр. *la colline de Bourlémont*), що височіє над поселенням. На цьому місці існували кельтське капище, від IV ст. – різні святилища, а, починаючи з IX століття, – християнські каплиці та храми, що змінювали один одного. Останній із них був знищений під час Другої світової війни, і в контексті повоєнної відбудови архітектор Ле Корбюзьє відбудував чи фактично збудував новий храм, або капеллу, Богородиці на Горі (Notre-Dame du Haut) з використанням автентичних матеріалів і атрибутів попереднього храму. У 2016 році цей храм, разом із іншими 16-ма творами Ле Корбюзьє, був внесений до списку Світової Спадщини ЮНЕСКО. Його 10-річна реставрація завершилася у 2025 році.

У повідомленні передовсім розглянуто два аспекти, пов'язані зі спорудженням Капелли Богородиці на Горі (фр. *Notre-Dame du Haut*) у селі Роншамп (Ronchamp):

- вплив середовища («магія місця») на творчість зодчого, тобто Ле Корбюзьє, який був невірячою людиною і на початку навіть не допускав проєктування християнського храму на горі Бурлемонт у Роншамп, а потім до кінця життя був зв'язаний з цим місцем;
- використання досвіду геніального архітектора XX століття, яким, безперечно, був Ле Корбюзьє, у контексті майбутньої повоєнної відбудови України.